

La vitalitat d'una literatura enorme

En català costa trobar joves autors russos traduïts, però els contemporanis abunden

JORDI NOPCA
 BARCELONA

La immensitat geogràfica de Rússia –que té 145 milions d'habitants– ha permès el desenvolupament d'un ecosistema literari frondós que va arribant a un ritme desigual a les nostres llibreries. Alissa Ganíeva és una de les poques autores vives joves que es poden llegir en català. Cal afegir-hi Maksim Ossipov, autor del volum de relats *El crit de l'ocell domèstic* (Club Editor, 2016), i Liudmila Petruixévskaja, que va deixar de ser inèdita en català el 2015 gràcies a la publicació d'un recull de narracions de títol d'impacte, *Hi havia una vegada una noia que va seduir el marit de la seva germana, i ell es va penjar d'un arbre. Històries d'amor* (Periscopi). Els protagonistes de les històries d'Ossipov no fan mal a ningú però s'han tornat cruels en contacte amb els predadors i estan preparats per afrontar tota classe d'inclemències. Petruixévskaja escriu sobre dones lluitadores en contextos adversos: el seu territori literari oscil·la entre el realisme i la sobrenaturalitat, esquitxada d'elements gòtics.

Ara per ara una de les autores amb més prestigi de les lletres russes és Svetlana Aleksíevitx, guanyadora del premi Nobel de literatura 2015. Després que Raig Verd en publiqués, pocs dies després de l'anunci del guardó, *Temps de segona mà. La fi de l'home roig*, l'editorial acaba de presentar dos dels seus títols més importants, *La pregària de Txernòbil* –sobre les conseqüències del

desastre nuclear del 1986– i *Els nois de zinc* –una investigació sobre els milers de soldats que van morir durant la incursió russa a l'Afganistan entre el 1979 i el 1985, històries que parlen de gent mutilada per mines, soldats assassinats drogats o una mare que acarona amb desesperació un taüt tan petit que no creu possible que contingui les restes del seu fill–. Aleksíevitx és aquests dies a Barcelona, on dissabte va participar a la fira Litoral i demà ho farà al Kosmopolis, on serà entrevistada per Francesc Serés al CCCB.

Alguns referents del segle XX

En els últims anys hi ha hagut diverses traduccions ambicioses al català d'autors del segle XX. En poesia destaquen els *Poemes escollits* de Joseph Brodsky (Edicions de 1984, 2013), la *Poesia completa* d'Anna Akhmàtova (Edicions de 1984, 2014) i l'antologia d'Aleksandr Kúixer *És tot el que tenim* (Llibres del Segle, 2013). En prosa s'ha publicat el primer volum de *Relats de Kòlimà*, de Varlam Xalàmov (Días Contados, 2013), i les cinc traduccions que Miquel Cabal ha fet de Serguei Doblàtov, l'última de les quals és *La filial* (LaBreu, 2016).

El sector editorial castellà publica autors joves russos amb més regularitat. Tres títols recents han sigut *Éxodo*, de DJ Stalingrad (Automática, 2015); *Para llegar al otro lado*, de Vladímir Lórtxenkov, i *Refugio 3/9*, d'Anna Staróbinets, tots dos a Nevsky Prospects. Aquest trio d'autors té repercussió internacional tot i que tenen poc més de trenta anys. —

Svetlana Aleksíevitx, premi Nobel de literatura 2015, és a Barcelona i demà participarà al Kosmopolis del CCCB. CÈLIA ATSET